

POLITIKA OCHRANY PRÁV DIEŤAŤA

OBSAH

OBSAH	1
1 VÍZIA	2
2 PRINCÍPY, DEFINÍCIE A VYMEDZENIE POLITIKY	2
2.1 Princípy	3
2.2 Definície	3
2.3 Zneužívanie detí	4
2.4 Vymedzenie Politiky	6
3 PREVENCIA, NAHLASOVANIE A POSTUP PRI PORUŠENÍ POLITIKY	8
3.1 Prevencia porušovania Politiky	8
3.1.1 Kódex správania	9
3.2 Nahlasovanie porušenia Politiky ochrany práv dieťaťa	11
3.3 Postupy pri porušení Politiky ochrany práv dieťaťa	12
4 USMERNENIA V KOMUNIKÁCII A V KOMUNIKÁCII S MÉDIAMI	13
4.1 Princípy	13
4.2 Informovaný súhlas	14
4.3 Vedenie rozhovoru s dieťaťom	15
4.4 Návšteva fotografov, filmových štábov a iných osôb	15
Príloha č. 1: Správa o porušení Politiky ochrany práv dieťaťa	17
Príloha č. 2: Záväzné vyhlásenie súhlasu s Politikou ochrany práv dieťaťa Karpatskej nadácie – pracovníci	19
Príloha č. 3: Rozpoznávanie prejavov násilia	21
Príloha č. 4: Dôležité kontakty	23

1 VÍZIA

Našou víziou je východné Slovensko – miesto, kde jednotlivci¹ a organizácie prebrali zodpovednosť za seba a svoj región, zlepšujú svoj život a svet okolo seba, rešpektujú sa navzájom, spolupracujú, pomáhajú si a spoločne tvoria budúcnosť. Ochrana detí a ohrozených skupín sú pre Karpatskú nadáciu veľmi dôležité. Karpatská nadácia sa zaväzuje k ochrane detí pred akýmkoľvek skutkami, ktoré by im mohli ublížiť a porušiť ich práva.

Karpatská nadácia uplatňuje politiku **nulovej tolerancie** voči porušovaniu Politiky ochrany práv dieťaťa a vždy bezodkladne koná s cieľom zabezpečiť, že vyšetrowanie prípadných porušení bude procesne správne a zároveň bude zaistené bezpečie a práva všetkých zainteresovaných osôb. Karpatská nadácia zaväzuje svojich pracovníkov k oznamovaniu porušovania Politiky ochrany práv dieťaťa a zároveň garantuje ochranu oznamovateľa, ako aj obete. Možnosť nahlásovania nadriadených osôb je garantovaná, vrátane „obchádzania“ týchto osôb v procese vyšetrowania.

Politika ochrany práv dieťaťa obsahuje jasné postupy, ktoré majú pracovníci a organizácie a jednotlivci spolupracujúci s Karpatskou nadáciou dodržiavať počas spoločných aktivít, projektov a programov. Tieto procesy a kontrolné zoznamy sú súčasťou Politiky ochrany práv dieťaťa, rovnako ako procesy ohlasovania a následných krokov k riešeniu v prípade, že dôjde k porušeniu ochrany práv dieťaťa. Štandardy a postupy, ktoré sú ďalej rozpracované v tomto dokumente, vychádzajú z princípov uvedených nižšie.

2 PRINCÍPY, DEFINÍCIE A VYMEDZENIE POLITIKY

Politika ochrany práv dieťaťa (ďalej len Politika) Karpatskej nadácie je založená na Politike ochrany detí vytvorenej organizáciou *Eurochild*. Zároveň sme čerpali inšpiráciu z Politiky ochrany práv dieťaťa organizácie *Keeping Children Safe Coalition* a konzultovali s odborníkmi na ochranu práv detí z Nadácie pre deti Slovenska. Politika ochrany práv dieťaťa vychádza z **Dohovoru OSN o právach dieťaťa** (ďalej iba Dohovor). Nadácia rešpektuje Dohovor ako ucelený dokument, ktorý tvorí základný rámec pre ochranu, zabezpečenie a možnosť participácie všetkých detí. Veríme, že pre zabezpečenie práv detí je kľúčová ich ochrana, prístup k informáciám a možnosť vyjadriť svoj názor v komunikácii s inými deťmi, ale aj dospelými. Politika zohľadňuje postupy a princípy OSN agentúr odporúčané pre politiky ochrany zraniteľných osôb.

¹ Generický mužský rod podstatných mien sa v tomto texte používa ako zástupný rod, čiže ním autori vo všetkých prípadoch, kde je použitý, myslia súhrnne ženy, mužov a nebinárny rod.

2.1 Princípy

Všetky deti a mladí ľudia, ktorí sa zúčastňujú na aktivitách organizovaných alebo podporených Karpatskou nadáciou, majú právo, aby:

- ich zdravie, bezpečnosť, blaho a najlepší záujem boli prvoradé;
- bol chránený a podporený ich vývin a tým umožnený rozvoj a naplnenie ich potenciálu;
- boli rešpektovaní a pochopení v rámci svojho kultúrneho, národnostného a náboženského pozadia;
- boli vypočutí a ich názor bol plne braný do úvahy;
- sa stali aktívnymi účastníkmi pri rozhodnutiach, ktoré sa ich priamo týkajú (vrátane ochrany práv dieťaťa).

Karpatská nadácia (ďalej len „KN“) sa usiluje o čo najvyšší štandard profesionálneho prístupu a správania sa. Cieľom je predchádzať akémukoľvek zneužitiu práv detí a mladých ľudí počas ich zapojenia do aktivít KN – vrátane tých, ktoré nadácia finančne alebo inak podporuje, preto:

- vytvára bezpečné prostredie, kde deti, mladí ľudia a dospelí otvorene hovoria o problémoch bezpečnosti a ochrany;
- praktizuje transparentnú komunikáciu v rámci organizácie, ale i mimo nej (medzi partnermi a každým kto príde do styku s Karpatskou nadáciou), aby podporila nárast povedomia a princípov implementácie ochrany práv dieťaťa;
- vytvára jasné procesy, ktorými rieši prípadné obvinenia otvorene, spoľahlivo a spravodlivo;
- vytvára opatrenia pri nábore nových pracovníkov pre zabezpečenie ochrany detí a mládeže;
- vytvára manažérske štruktúry pre efektívnu implementáciu a dodržiavanie tejto politiky;
- zabezpečuje školenia pre pracovníkov KN, partnerov a všetky subjekty, s ktorými akokoľvek spolupracuje.

Karpatská nadácia zaväzuje k dodržiavaniu týchto princípov všetkých svojich pracovníkov, dodávateľov, partnerské organizácie a organizácie, ktoré prijímajú finančnú podporu od nadácie alebo konajú v jej mene.

2.2 Definície

Dieťa

Podľa Dohovoru o právach dieťaťa sa dieťaťom rozumie každá ľudská bytosť do 18 rokov veku, pokiaľ podľa zákona vzťahujúceho sa na dieťa nebola plnoletosť dosiahnutá už skôr.

Ochrana detí

Ochrana detí je široký pojem, ktorý zahŕňa princípy, štandardy, smernice a postupy vytvorené so zámerom chrániť deti pred úmyselným alebo neúmyselným zneužívaním. V tomto kontexte ochranu detí chápeme ako povinnosť KN zabezpečiť, aby jej pracovníci, aktivity alebo programy nespôsobovali ujmy deťom, čiže nevystavovali deti rizikám možného zneužitia alebo ujmy. V prípade podozrenia na porušenie Politiky sa KN zaväzuje, že každé takéto podozrenie dôsledne vyšetrí a vyvodí dôsledky voči páchatel'ovi, ak sa podozrenie potvrdí vyšetrovaním

zo strany KN alebo zodpovednej partnerskej organizácie nadácie. V prípade potreby KN zapája do procesu vyšetrovania aj kompetentné authority a miestne orgány, vrátane polície.

Pracovník

Akákoľvek osoba, ktorá pre KN vykonáva platenú alebo neplatenú činnosť, na základe pracovnej alebo obdobnej zmluvy, obchodnoprávnej alebo dobrovoľníckej zmluvy, či zmluvy o stáži alebo akéhokoľvek iného relevantného typu zmluvy.

Priamy kontakt s deťmi

Pod týmto pojmom chápeme situáciu, v ktorej sa osoba nachádza priamo v prítomnosti dieťaťa počas akejkoľvek aktivity organizovanej KN, bez ohľadu na to, či ide o pravidelné, krátkodobé alebo dlhodobé stretnutia. Ide o podoby formálneho a neformálneho vzdelávania, voľno–časové aktivity, resp. rôzne konferencie a stretnutia, na ktorých sa zúčastňujú deti, alebo o prácu s dobrovoľníkmi a s pracovníkmi s deťmi a mladými ľuďmi.

Nepriamy kontakt s deťmi. Pod týmto pojmom chápeme:

- prístup k informáciám o deťoch, ktoré sa zapájajú do aktivít KN, ako napríklad mená, adresy, fotografie a prípadové štúdie;
- zabezpečenie financií pre organizácie, ktoré pracujú priamo s deťmi. Aj keď tento kontakt KN s deťmi definujeme ako nepriamy, je zodpovednosťou KN ako donora, aby hájil práva a bezpečnosť detí a mladých ľudí aj v takomto prípade.

Zodpovedná organizácia

Organizácia, s ktorou má KN zmluvný vzťah, a v ktorej došlo k porušeniu práv dieťaťa, respektíve ktorá zamestnáva údajného páchatel'a (alebo s ním má zmluvný vzťah), a je tak zodpovedná za prešetrenie obvinenia a prijatie všetkých vhodných nasledujúcich krokov.

2.3 Zneužívanie detí

WHO (World Health Organisation, Svetová zdravotnícka organizácia) definuje zneužívanie alebo týranie detí ako používanie akýchkoľvek foriem fyzického alebo psychického násillia, poškodenia alebo zneužitia, zanedbávania alebo nedbalého zaobchádzania, obchodného, sexuálneho a iného vykorisťovania, pričom dochádza k priamemu alebo potenciálnemu ublíženiu na zdraví dieťaťa, ohrozeniu života a narušeniu rozvoja alebo ľudskej dôstojnosti zneužívajúc zodpovednosť, dôveru alebo moc, ktorú zneužívajúci v danom vzťahu má.

V našom chápaní zneužívanie detí sa môže (okrem iného) prejaviť ako:

- **Fyzické týranie**, ktoré má rôzne formy a prejavy ako napríklad: bitie, trasenie, sotenie, popálenie, úmyselné obarenie, dusenie, škrtenie a topenie dieťaťa atď. K fyzickému týraniu dochádza aj vtedy, keď rodič alebo iná zodpovedná osoba zanedbáva symptómy ochorenia alebo úmyselne spôsobuje ochorenie dieťaťa. Niekedy dochádza k špecifickej forme týrania – tzv. *Münchhausenov* syndróm v zastúpení (by proxy), kedy rodič vymýšľa a úmyselne inscenuje zdravotné problémy dieťaťa, kvôli ktorým je dieťa opakovane pomerne náročne a bolestivo vyšetrované a liečené.

- **Psychické týranie**, ktoré zahŕňa také správanie osôb, ktoré nepriaznivo pôsobí na psychický stav, citový vývoj a správanie dieťaťa. Môže mať rôzne formy a prejavy, napríklad opakované hovorenie deťom, že nie sú milované, nemajú žiadnu hodnotu, nie sú dostatočne dobré alebo ich hodnota nie je adekvátna splneniu očakávania osoby, ktorá sa o nich stará. Taktiež môže zahŕňať vekovo alebo vývinovo nevhodné očakávania od dieťaťa, ako aj vystavovanie dieťaťa nebezpečenstvu alebo vyvolávanie strachu v ňom. Sčasti je psychické týranie súčasťou všetkých foriem zneužívania dieťaťa, ale môže sa objaviť aj samostatne.
- **Zanedbávanie**, pričom ho definujeme ako akútne a vážne ohrozenie dieťaťa v dôsledku nedostatočnej starostlivosti a podnetov dôležitých pre jeho zdravý fyzický a psychický vývin.
- **Šikanovanie**, ktoré definujeme ako úmyselné ublíženie, často opakované v určitom období, pričom sa obeť len veľmi ťažko dokáže ubrániť. Prejavuje sa rôznymi formami, ale najčastejšie prejavy sú: fyzické šikanovanie (bitie, kopanie, odcudzenie vecí obete), verbálne šikanovanie (nevhodné rasistické alebo homofóbne poznámky, vyhrážanie sa, nadávanie) a psychické šikanovanie (izolácia obete, neprijatie do skupiny vrstovníkov).
- **Diskriminácia** je, v zmysle zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení neskorších zákonov (antidiskriminačný zákon), porušovanie zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti. Diskrimináciou je aj obťažovanie, sexuálne obťažovanie, neoprávnený postih, ale aj pokyn na diskrimináciu a nabádanie na diskrimináciu.
- **Priama diskriminácia** je konanie alebo opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii.
- **Nepriama diskriminácia** je navonok neutrálny predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax, ktoré znevýhodňujú alebo by mohli znevýhodňovať osobu v porovnaní s inou osobou; nepriama diskriminácia nie je, ak takýto predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax sú objektívne odôvodnené sledovaním oprávneného záujmu a sú primerané a nevyhnutné na dosiahnutie takého záujmu.
- **Zneužívanie detí za účelom obchodovania**, ktoré definujeme ako využívanie detí na prácu alebo inú aktivitu s cieľom získania benefitov pre osobu, ktorá je za dieťa zodpovedná, pričom pôsobia poškodzujúco na fyzické a psychické zdravie dieťaťa, jeho vzdelanie alebo morálno-emocionálny rozvoj. Táto forma zneužívania sa prejavuje, okrem iného, nútenou prácou detí.

Dieťa, ktoré je nejakým spôsobom zneužívané, je často obeťou viacerých foriem násilia a môže čeliť aj iným formám porušovania svojich práv (viď **Dohovor**).

- **Sexuálne zneužívanie**, ktoré definujeme ako kontakt medzi dieťaťom a staršou alebo vyspelejšou osobou (napríklad mladistvý alebo dospelý, pričom môže ísť o cudzieho človeka, súrodenca alebo zodpovednú osobu – rodiča alebo zákonného zástupcu), pričom je dieťa použité ako objekt sexuálneho uspokojenia dospelaj alebo staršej osoby. Často sa toto správanie vynucuje silou, vymáhaním, úplatkami, vyhrážaním alebo inou formou nátlaku. Sexuálne zneužívanie zahŕňa aj akékoľvek vystavovanie dieťaťa sexuálnym aktivitám, sexuálnemu kontaktu, sexuálnemu správaniu a činnosti bez ohľadu na to, či si je toho dieťa vedomé alebo nie.

Sexuálne zneužívanie detí sa môže prejavovať:

- fyzicky, pričom sexuálne prejavy môžu obsahovať fyzický kontakt (pričom môže dôjsť k vniknutiu ako napríklad pri znásilnení) alebo fyzický kontakt bez vniknutia;
- bez fyzického kontaktu, napríklad pri nútenom sledovaní alebo tvorbe pornografických videozáznamov alebo pri sledovaní sexuálnych aktivít, resp. povzbudzovaní detí, aby sa správali nevhodným sexuálnym spôsobom;
- psychicky;
- verbálne.

Za komerčné sexuálne zneužívanie sa považuje každé využitie dieťaťa pre sexuálne účely za finančnú alebo inú odmenu. Dieťa je v tomto prípade považované za objekt obchodu a sexuálneho vykorisťovania. Tento jav sa často spája s obchodom a s organizovaným zločinom, resp. nútenou prácou a moderným otroctvom.

Detská pornografia sa definuje ako zobrazenie skutočnej alebo predstieranej súlože, iného spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku s dieťaťom alebo osobou vyzerajúcou ako dieťa alebo zobrazenie obnažených častí tela dieťaťa, alebo osoby vyzerajúcej ako dieťa smerujúce k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby. Tento obsah môže byť zobrazený formou fotografií, negatívov, diapozitívov, časopisov, kníh, kresieb, filmov, videozáznamov a grafických zobrazení v počítačoch. Existuje všeobecné delenie do dvoch kategórií: *soft-core* (neobsahuje explicitné sexuálne scény, ale zobrazuje nahé deti alebo deti, ktoré sa správajú zvodne) a *hard-core*, ktoré znázorňujú deti aktívne sa zúčastňujúce sexuálnych aktivít.

2.4 Vymedzenie Politiky

Politika ochrany práv dieťaťa má za cieľ zabezpečiť najmä:

- **Ochranu detí:**
Niektoré deti sú obzvlášť vystavené riziku zneužívania, vykorisťovania a nedbalého zaobchádzania zo strany tých, ktorí sa o nich starajú alebo majú prístup k súkromným informáciám. Mnohé z detí, ktoré žijú v nepriaznivých podmienkach, už majú

skúsenosť, že toto právo na ochranu bolo porušené, a zažili narušený vzťah, dôveru alebo dokonca boli zneužívané dospelým.

- **Ochranu pracovníkov:**

Podľa Dohovoru o právach dieťaťa všetky deti majú právo byť chránené pred akoukoľvek formou násilia, zneužívania a vykorisťovania. Preto má KN zodpovednosť zabezpečiť, aby všetky jej aktivity, projekty a programy boli bezpečné pre deti. To znamená, že pracovníci KN nepredstavujú riziko pre deti a programy a projekty sú tvorené tak, aby hájili a podporovali bezpečnosť detí.

- **Ochranu dobrého mena organizácie:**

Organizácie, ktoré pracujú s deťmi priamo či nepriamo, sú vystavené riziku, že v rámci ich aktivít môže dôjsť k porušeniu práv detí. Je dôležité, aby mali vytvorené princípy správania sa pre predchádzanie porušovania práv detí a transparentné procesy pre ohlásenie a vyšetrenie obvinení z porušenia práv detí, ako aj na vyvolenie dôsledkov. Vytvorenie vlastnej politiky, ktorá zachytáva takéto princípy a postupy posilňuje dobré meno organizácie, umožní jej chrániť sa pred krivými obvineniami a posilniť ochranu detí, s ktorými pracuje.

Politika ochrany práv dieťaťa sa vzťahuje na:

- všetkých pracovníkov (zamestnancov a pracovníkov, ktorí pre KN pracujú inak ako v trvalom pracovnom pomere), členov Správnej a Dozornej rady a iných poradných orgánov, stážistov aj dobrovoľníkov;
- všetkých, ktorí spolupracujú s KN alebo konajú v jej mene na základe zmluvy (napr. školiteľov, konzultantov, fotografov a pod.);
- partnerské organizácie a organizácie, ktoré od KN dostávajú finančnú alebo akúkoľvek inú podporu, ako aj osoby, ktoré pre nich pracujú alebo konajú v ich mene.

Z dôvodu účinnej implementácie Politiky je nevyhnutné, aby všetci pracovníci, dobrovoľníci, konzultanti, školitelia atď. boli oboznámení s obsahom Politiky, porozumeli jej a dodržiavali všetky kroky, ktoré zabezpečujú, aby nedošlo k ublíženiu dieťaťa, s ktorým by prišli do kontaktu počas, ale i mimo práce. Je tiež nevyhnutné, aby všetky tieto osoby poznali postup pri nahlasovaní porušenia Politiky Karpatskej nadácii.

Politika sa týka všetkých organizácií a externých partnerov, ktorí spolupracujú na aktivitách KN, v ktorých sú deti zapojené. Ak dané organizácie ešte nemajú vypracovanú vlastnú politiku ochrany práv dieťaťa, ich povinnosťou je dodržiavať zásady a kroky definované v Politike KN. Zároveň by mali prejsť ochotu vypracovať vlastnú Politiku, ktorá zohľadňuje lokálny kontext a legislatívu.

Kópia Politiky bude zaslaná každej osobe a organizácii spolupracujúcej s KN. Povinnosťou spolupracujúcich organizácií je informovať svojich pracovníkov a klientov / účastníkov aktivít s deťmi o obsahu Politiky a vhodným spôsobom informovať deti o ich právach na ochranu a o procesoch ohlasovania porušení ich práv v prípade, že sa vyskytnú.

V prípade porušenia pravidiel a princípov tejto Politiky, respektíve porušenia bezpečnosti dieťaťa, si KN vyhradzuje právo ukončiť spoluprácu s danou organizáciou, inštitúciou alebo jednotlivcom. Každé porušenie bude KN posudzovať individuálne.

Za aktualizáciu Politiky ochrany práv dieťaťa je zodpovedný Manažér Politiky ochrany práv dieťaťa, ktorý zároveň zodpovedá za:

- informovanie pracovníkov KN o Politike ochrany práv dieťaťa a implementáciu v rámci organizácie;
- monitorovanie implementácie Politiky a pravidelné informovanie členov správnej rady (1x ročne) a tímu nadácie o dosiahnutých pokrokoch;
- vnútorné hodnotenie a aktualizáciu Politiky raz za tri roky, pričom jej dodržiavanie a výsledky odsúhlasí správna rada;
- prípravu materiálov na školenia o Politike ochrany práv dieťaťa;
- zhromažďovanie a správu informácií o požiadavkách zákona, najlepších praktikách a pod.;
- poskytovanie podpory a pomoci pre iných členov tímu v rámci tematiky ochrany práv dieťaťa;
- prijímanie ohlásení o porušení Politiky.

Meno a kontaktné údaje Manažéra Politiky ochrany práv dieťaťa (ďalej len manažér politiky) budú zverejnené na webovom sídle KN a viditeľne umiestnené v sídle KN.

Získať informácie o deťoch, vrátane právnych prípadov, budú môcť iba určené osoby, ktorých sa to bezprostredne týka. Všeobecnú zodpovednosť za implementáciu politiky ochrany práv dieťaťa v KN nesie správna rada KN.

3 PREVENCIA, NAHLASOVANIE A POSTUP PRI PORUŠENÍ POLITIKY

Táto Politika bola vytvorená s cieľom zabezpečiť najvyššiu možnú úroveň profesionálneho správania sa pri práci s deťmi, aby nedošlo k ich ohrozeniu počas účasti na aktivitách organizovaných a podporovaných KN. Každý pracovník, spolupracovník a organizácia, ktorá pracuje s deťmi, musí zabezpečiť, že sa deti a ich opatrovníci oboznámia s ich právami a spôsobmi nahlasovania porušenia Politiky, vrátane anonymných kanálov a záväzku poskytovania ochrany oznamovateľovi.

3.1 Prevencia porušovania Politiky

Každý pracovník a spolupracovník KN musí:

- oboznámiť sa s Politikou ochrany práv dieťaťa vrátane postupu ohlasovania porušenia Politiky a následkov jej porušenia;
- písomne potvrdiť, že súhlasí s princípmi a podmienkami Politiky, a že sa zaväzuje ich dodržiavať, a to:

- o čestným prehlásením pred začatím spolupráce s KN (napríklad počas výberového procesu);
 - o podpisom pracovnej, mandátnej alebo obdobnej zmluvy s KN, ktorej súčasťou je prehlásenie o súhlase s dodržiavaním princípov a podmienok Politiky;
- ak to vyplýva zo zmluvných podmienok, absolvovať školenie KN o Politike ochrany práv dieťaťa najneskôr do 1 mesiaca od začatia spolupráce s KN a následne aspoň 1 x ročne počas celého obdobia trvania spolupráce.

Každá organizácia, ktorá je financovaná KN alebo je s ňou v partnerskom vzťahu musí:

- oboznámiť sa s Politikou ochrany práv dieťaťa vrátane svojich povinností, postupu ohlasovania porušenia Politiky a následkov jej porušenia;
- písomne potvrdiť, že súhlasí s princípmi a podmienkami Politiky, a že sa zaväzuje ich dodržiavať, a to:
 - o podpisom zmluvy o spolupráci s KN alebo obdobnej zmluvy, ktorej súčasťou je prehlásenie o súhlase s dodržiavaním princípov a podmienok Politiky;
 - o v relevantnom prípade môže byť podmienkou uzatvorenia zmluvného vzťahu s KN podpísanie čestného vyhlásenia o súhlase s dodržiavaním princípov a podmienok Politiky;
- ak je to opodstatnené absolvovať školenie KN o Politike ochrany práv dieťaťa.

V prípade, že KN realizuje aktivity v rámci konzorcia s inými organizáciami a podmienky spolupráce neumožňujú plné uplatnenie tejto Politiky, KN uplatňuje dodržiavanie zásad prevencie, nahlasovania a ochrany práv detí v primeranom rozsahu a podľa zmluvných podmienok a politík daného konzorcia. Aj v takomto prípade ostáva ochrana práv detí pre KN nemennou prioritou. Obmedzené uplatnenie formálnych mechanizmov a postupov podľa tejto Politiky v dôsledku partnerského usporiadania nijako neznižuje záväzok KN k vytváraniu a posilňovaniu bezpečného prostredia pre všetky deti.

3.1.1 Kódex správania

Tento Kódex správania obsahuje poučenie o štandardoch etického a vhodného správania sa dospelých k deťom, ale i detí navzájom. Prioritou Kódexu je vždy najlepší záujem dieťaťa a transparentnosť v konaní. Cieľom KN je, aby sa dospeli a deti správali k sebe navzájom spôsobom, ktorým budú počas spoločných aktivít všetci chránení a v bezpečí.

Každý zúčastnený by mal:

- poznať zodpovedné osoby a procesy ohlásenia podozrenia z porušenia práv dieťaťa podľa definícií v Politike;
- rešpektovať základné práva detí a postupovať spravodlivo, pravdivo, ohľaduplne a správať sa k deťom aj iným dospelým s úctou a rešpektom;
- vedieť, čo je zneužívanie detí (spracované aj v tejto Politike ochrany práv dieťaťa) a poznať zákonné ustanovenia s tým spojené;
- poznať príznaky zneužívania a bezodkladne hlásiť akékoľvek podozrenie (aj anonymne) Manažérovi politiky ochrany práv dieťaťa prostredníctvom uvedených ohlasovacích kanálov;

- správať sa ku všetkým deťom rovnako a zapájať ich do aktivít bez rozdielov a diskriminácie;
- chrániť zdravie, bezpečnosť a blaho detí i ostatných ľudí vo všetkých prípadoch;
- brať na vedomie riziko vekovo zmiešaných skupín detí bez dozoru, kedy môže dôjsť k ohrozeniu mladších detí staršími;
- brať na vedomie možné šikanovanie sa detí navzájom;
- brať na vedomie, ako deti vnímajú ich slová, správanie a vzťahy;
- zabezpečiť spôsob dohliadnutia na deti, aby mladšie, resp. ohrozené deti boli chránené pred zneužitím staršími deťmi alebo dospelými;
- zabezpečiť prostredie, v ktorom sa deti môžu rozvíjať po osobnostnej, fyzickej, psychickej, sociálnej, morálnej a intelektuálnej stránke;
- podporiť deti i mladých ľudí, aby sa nebáli vyjadriť svoj názor, a ich názor rešpektovať;
- zamedziť a/alebo zabrániť prístupu detí k nevhodnému elektronickému obsahu;
- rešpektovať právo na súkromné informácie za každých okolností;
- zabezpečiť písomný súhlas dieťaťa alebo jeho rodiča/zákonného zástupcu v prípade fotografovania, filmovania alebo spracovania súkromných údajov v rámci aktivity.

Žiadny zúčastnený nesmie:

- zapájať sa do akýchkoľvek foriem sexuálnej aktivity s deťmi;
- správať sa provokatívne;
- dovoliť, aby dospelý spal s dieťaťom v jednej izbe alebo posteli sám (okrem prípadu, že rodič/zákonný zástupca dal na to písomné povolenie);
- deti obliekať, kúpať a inak sa starať o ich osobnú hygienu, ak to už dokážu vykonávať samostatne;
- diskriminovať, znevažovať, zahanbovať, ponižovať deti a spôsobovať akúkoľvek formu psychického týrania detí (napr. vyjadrovať sa spôsobom, ktorý deti uráža a ubližuje im, alebo ukazovať obrázky alebo hovoriť príbehy, ktoré môžu citovo alebo mentálne ublížiť deťom);
- dieťa udrieť alebo mu akýmkoľvek iným spôsobom fyzicky ublížiť;
- správať sa spôsobom, ktorý môže priamo ublížiť dieťaťu, alebo ho vystaviť riziku zneužitia;
- podporovať a obhajovať správanie iných dospelých (pracovníkov, dobrovoľníkov, učiteľov a iných), ktorí by porušovali zásady tohto Kódexu správania;
- zostávať s dieťaťom sám;
- dovoliť deťom, aby sa zapájali do hier so sexuálnym podtónom;
- prejavovať pozornosť deťom spôsobom, ktorý je kultúrne nevhodný alebo inak necitlivý k deťom (bozky, objatia, pohladenie, obtieranie, dotyk a iné);
- vyhľadávať fyzický kontakt s dieťaťom (napríklad držanie sa za ruky), ak podnet neprichádza od dieťaťa resp. ak s tým dieťa nevyjadrilo súhlas;
- navrhovať nevhodný vzťah a podporovať u dieťaťa sympatie a prejavy záujmu o vzťah;
- fotiť, filmovať a žiadať súkromné informácie okrem tých, ktoré sú odsúhlasené a potrebné pre aktivitu KN;
- nevhodne použiť súkromné informácie o deťoch (napríklad na sociálnych sieťach) okrem odsúhlasených a povolených aktivít KN.

V prípade, ak sa objaví akékoľvek podozrenie z porušenia Politiky ochrany práv dieťaťa, je potrebné okamžite informovať Manažéra politiky ochrany práv dieťaťa v KN.

3.2 Nahlasovanie porušenia Politiky ochrany práv dieťaťa

Každý jednotlivец alebo organizácia, ktorá sa oboznámi s touto Politikou má byť schopná:

- u dieťaťa rozpoznať znaky a prejavy, ktoré naznačujú, že potrebuje pomoc (príloha č. 4);
- reagovať na porušenie zásad bezpečnosti metodikou ACT (z angličtiny: *Act/Child–Centered/ Time Counts*) popísanou nižšie;
- nahlásiť relevantné porušenia tejto Politiky (bez ohľadu na to, či ide o podozrenie z porušenia, údajné porušenie alebo porušenie s výpoveďou svedka) Manažérovi politiky ochrany práv dieťaťa v KN. V prípade, ak vznikne toto podozrenie voči Manažérovi politiky, je potrebné ho nahlásiť vedeniu Karpatskej nadácie. **V prípade ak ide o porušenie Politiky pracovníkom partnerskej organizácie KN, Manažér Politiky postúpi nahlásenie danej organizácii, ktorá sa stáva zodpovednou organizáciou zodpovednou za prešetrenie nahláseného podnetu, vyvodenie dôsledkov a informovanie KN o priebehu vyšetrovania a jeho záveroch.**

Všetky záznamy a správy musia byť uložené na zabezpečenom mieste. Prístup k nim majú iba Manažér politiky ochrany práv dieťaťa v KN a vedenie KN.

Rozhodovanie o tom, či je potrebné nahlásiť porušenie Politiky môže byť náročné, preto odporúčame použiť metodiku ACT:

Karpatská nadácia sa zaväzuje, že urobí všetko pre to, aby zabránila ďalšiemu ublíženiu dieťaťu/deťom počas alebo po udalosti, ktorej sa nahlásenie týka. KN zároveň, po zvážení dopadu udalosti na dieťa, pomôže vyhľadať odbornú pomoc, napríklad aj v prípade potreby medicínskeho posúdenia zdravotného stavu. Dôležité kontakty na políciu, záchrannú službu, sociálnu kuratelu, sociálnych pracovníkov, linky dôvery a iné organizácie alebo osoby, ktoré môžu poskytnúť pomoc, budú zverejnené a k dispozícii.

Karpatská nadácia sa zároveň zaväzuje, že bude okamžite kontaktovať rodinných príslušníkov alebo zákonných zástupcov a informovať o udalosti a o poskytnutej pomoci. Následne bude vyhotovená Správa o porušení Politiky ochrany práv detí (príloha č. 2). Počas celého procesu sa KN zaväzuje, že bude na prvé miesto klásť najlepší záujem dieťaťa a zároveň garantuje ochranu oznamovateľa, ako aj obeť.

Ako nahlásiť podozrenie z porušenia práv dieťaťa

Nahlásiť podozrenie alebo porušenie Politiky možno týmito kanálmi:

- osobné ohlasovanie;
- ohlasovanie telefonicky, sms alebo emailom (aj anonymne);
- písomné ohlásenie listom označeným textom „súvisiace s POPD – dôverné“, ktoré ponúka možnosť ohlasovať aj anonymne – list je možné zaslať poštou na adresu Karpatskej nadácie alebo vložiť priamo do schránky KN v sídle organizácie.

Podozrenie z porušenia alebo porušenie Politiky je možné nahlásiť Manažérovi Politiky ochrany práv detí priamo, alebo prostredníctvom ktoréhokoľvek pracovníka KN alebo pracovníka partnerskej organizácie, ktorý bezodkladne kontaktuje Manažéra Politiky.

3.3 Postupy pri porušení Politiky ochrany práv dieťaťa

Karpatská nadácia zaväzuje svojich pracovníkov k oznamovaniu porušovania Politiky ochrany práv detí.

Ak má ktokoľvek podozrenie z porušenia Politiky pracovníkom KN, jednotlivcom alebo organizáciou, ktorí sú podporovaní alebo sú v akomkoľvek zmluvnom vzťahu s KN alebo ktorí konajú v mene KN, je potrebné **bezodkladne nahlásiť toto podozrenie Manažérovi Politiky**, ktorý:

- v prípade potreby oznámi konanie miestnym alebo národným orgánom, vrátane polície, ak je podozrenie zo spáchania trestného činu;
- zabezpečí bezpečie a potrebnú podporu pre dieťa, ktorého sa nahlásenia týka dostupnými spôsobmi (kontaktovanie krízových liniek, zapojenie štátnych orgánov, zabránenie ďalšieho kontaktu s podozrivým a podobne);
- spolu s nahlasovateľom podozrenia spíše Správu o porušení Politiky ochrany práv detí (príloha č. 2)
- oznámi nahlásenie vedeniu nadácie (riaditeľovi alebo Správnej rade), ktoré otvorí vyšetrovanie a po jeho uzavretí vyvodí dôsledky pre porušenie Politiky,
- v prípade, ak sa nahlásenie týka pracovníka alebo spolupracovníka KN, KN vedie vyšetrovanie a vyvodzuje dôsledky, vrátane ukončenia spolupráce,

- v prípade, ak sa oznámenie týka pracovníka inej organizácie, KN ohlásenie postúpi zodpovednej organizácii, ktorá vedie vyšetrovanie a vyvodzuje dôsledky. Zároveň má zodpovedná organizácia povinnosť informovať KN o postupe a výsledkoch vyšetrovania. V prípade, ak zodpovedná organizácia nepostupuje podľa tohto procesu a/alebo nevyvodí dôsledky z potvrdeného porušenia Politiky, si KN vyhradzuje právo ukončiť spoluprácu s danou organizáciou.

KN si vyhradzuje právo prijať akékoľvek disciplinárne opatrenia v súvislosti s porušením Politiky, a to už aj v štádiu podozrenia, a konať podľa daných opatrení, vrátane podania hlásenia na políciu.

V prípade, ak bude z porušenia Politiky podozrivý alebo obvinený člen vedenia KN (Výkonná alebo Programová riaditeľka), o ďalšom postupe a disciplinárnych opatreniach bude rozhodovať Správna rada nadácie. V prípade, ak je podozrivý alebo obvinený člen Správnej alebo Dozornej rady Karpatskej nadácie, bude vylúčený z vyšetrovacích a rozhodovacích úkonov počas celého priebehu vyšetrovania. Možnosť nahlasovania nadriadených osôb je garantovaná vrátane „obchádzania“ týchto osôb v procese vyšetrovania.

Vyšetrovanie má byť uzavreté vedením KN, ktoré rozhodne aj o vyvedení dôsledkov a informuje Správnu radu. Rozhodnutie o akýchkoľvek záveroch vyšetrovania bude odovzdané obvinenej osobe v písomnej forme.

4 USMERNENIA V KOMUNIKÁCII A V KOMUNIKÁCII S MÉDIAMI

Táto časť politiky ochrany práv dieťaťa obsahuje usmernenia pre pracovníkov KN v komunikácii s verejnosťou alebo médiami o práci KN alebo práci partnerov KN. Obsahuje základné princípy ochrany bezpečnosti detí v každej situácii, ako aj iné špecifické usmernenia, ktoré musia dodržiavať zamestnanci KN, ale aj fotografi, filmári, atď., ktorí sa zúčastnia akcií organizovaných KN. Usmernenia zahrnuté v tejto Politike sú použiteľné a relevantné vo všetkých formách komunikácie, sociálne siete nevynímajúc.

Kvôli bezpečnosti detí je za každých okolností nevyhnutné získať Informovaný súhlas podpísaný rodičom alebo zákonným zástupcom, v ktorom súhlasia s použitím fotografií, audio-vizuálnych výstupov a výpovedíami detí v médiách alebo publikáciách.

4.1 Princípy

KN sa zaväzuje, že bez ohľadu na formu komunikácie bude rešpektovať práva a dôstojnosť každého dieťaťa za každých okolností, berúc do úvahy jeho najlepší záujem. **KN nebude používať ponižujúce alebo diskriminujúce zobrazenia a vyjadrenia.**

V tejto časti sa nachádzajú usmernenia ohľadom použitia fotografií, videí, filmov alebo príbehov detí za účelom komunikácie s verejnosťou a médiami, pričom dôvodom usmernení je chrániť deti a súkromné informácie o nich.

KN sa zaväzuje v komunikácii dodržiavať nasledovné princípy:

- **Princíp dôstojnosti** – dôstojnosť dieťaťa musí byť zachovaná za každých okolností. Vyjadrenia nesmú degradovať, diskriminovať alebo znevažovať dieťa. Deti majú byť počas fotografovania/natáčania vhodne oblečené a nemajú sa objavovať na fotografiách/videách v pózach, ktoré by mohli byť vnímané ako sexuálne provokatívne.
- **Princíp správnosti** – informácie o deťoch nesmú byť zmanipulované a skreslené, napríklad z dôvodu vyvolania senzácie. Príbehy a fotografie by mali vyvážené hovoriť o živote detí a okolnostiach alebo negatívach, ktorým čelia, ako aj o zmenách a pokroku detí. V komunikácii sa treba vyhýbať zovšeobecňovaniu, ktoré neodzrkadľuje danú situáciu. Nemali by byť používané fotografie/audio-vizuálne diela, ktoré neznázorňujú priamo daný príbeh alebo udalosť, a sú vytrhnuté z kontextu.
- **Princíp zachovania súkromia** – KN sa zaväzuje, že nebude používať žiadne informácie o deťoch, ktorých zverejnenie by mohlo vystaviť deti riziku alebo viesť k odhaleniu ich súkromia a identity.

KN sa zároveň zaväzuje, že:

- bude vždy používať iba prvé meno dieťaťa, dohliadať, aby nebola zverejnená adresa dieťaťa, názov a adresa školy, ktorú dieťa navštevuje, alebo iné informácie ohľadom bydliska, ak nebolo dohodnuté inak so zákonným zástupcom a dieťaťom. V prípade, že je nevyhnutné chrániť bezpečnosť dieťaťa, bude použité zmenené meno.
- bude bezpečne uchovávať všetky získané informácie o dieťati a obrazy detí (vrátane tých uchovaných v počítači). Prístup k informáciám budú mať iba tie osoby, ktoré sú priamo zapojené do daného programu, projektu alebo aktivity.
- podľa relevantnosti bude reprezentovať vo svojich komunikačných výstupoch široké spektrum detí: chlapcov, dievčatá, deti v rôznom vekovom rozpätí, deti rôznych národností, etnických skupín a schopností. KN zabezpečí, aby sa v komunikačných výstupoch objavili deti z rôznych skupín a krajín, podľa toho, kde má KN svoje činnosti.

4.2 Informovaný súhlas

Je nevyhnutné vyžiadať si podpísaný informovaný súhlas skôr, ako deti fotíme alebo nahrávame videá o ich živote, ktoré plánujeme použiť v publikáciách alebo iných prezentačných materiáloch. Znamená to, že deti a ich zákonní zástupcovia sú informovaní o tom ako a kde budú fotografie, videá alebo informácie spracované a publikované. Taktiež sú informovaní o tom, že s tým nemusia súhlasiť, a že informácie o ich bydlisku alebo iné súkromné údaje budú zmenené alebo zamlčané. Na zverejnenie prvého mena dieťaťa je taktiež potrebný súhlas dieťaťa alebo jeho zákonného zástupcu.

Tento súhlas je platný iba s podpísaným a vyplneným Informovaným súhlasom, ktorý podpíše rodič/zákonný zástupca. V prípade, že to nie je možné, súhlas podpíše predstaviteľ organizácie,

ktorá dieťa zastupuje. Je dobre, keď o súhlas požiada organizácia, ktorá s deťmi priamo pracuje, lebo v tom prípade sa dieťa alebo rodič/zákonný zástupca cíti slobodnejší v prípade odmietnutia.

Informovaný súhlas a iné formuláre bude KN archivovať na bezpečnom mieste. Napriek získaniu písomného súhlasu, je potrebné znova, priamo počas aktivity, overiť súhlas detí s účasťou na fotografovaní/natáčaní a pod.

Ukážka usmernení týkajúcich sa informovaného súhlasu/povolenia:

Veková skupina	Dieťa	Opatrovník	Absencia opatrovníka/opatrovník nie je v najlepšom záujme dieťaťa	Spôsob
0 – 5	-	informovaný súhlas	informovaný súhlas iného dôveryhodného dospelého alebo sociálneho pracovníka	písomný súhlas
6 – 11	informované povolenie	informovaný súhlas	informovaný súhlas iného dôveryhodného dospelého alebo sociálneho pracovníka	ústny súhlas, písomný súhlas
12 – 14	informované povolenie	informovaný súhlas	informované povolenie iného dôveryhodného dospelého alebo dieťaťa	písomné povolenie, písomný súhlas
15 – 18	informovaný súhlas	získa informovaný súhlas s povolením dieťaťa	informovaný súhlas dieťaťa a jeho dostatočná vyspelosť majú náležitú váhu	písomný súhlas

4.3 Vedenie rozhovoru s dieťaťom

Vedenie rozhovoru s deťmi si vyžaduje ovládanie určitých zručností a dodržiavanie základných princípov, aby pri rozhovore boli rešpektované práva detí a zachovaná ich dôstojnosť.

Informovaný súhlas – okrem základných informácií a súhlasu by mal obsahovať aj prehľad tém, o ktorých sa s dieťaťom bude hovoriť a uistenie, že sa dieťa kedykoľvek môže rozhodnúť odmietnuť pokračovanie rozhovoru. Osoba, ktorá rozhovor robí, by sa mala hneď na začiatku rozhovoru uistiť, či dieťa rozumie podmienkam rozhovoru a svojim právam.

Zabezpečenie podpory – počas rozhovoru by mala byť prítomná osoba, ktorú dieťa dobre pozná. Ak je to možné, dieťa by si samo malo určiť osobu, ktorá sa rozhovoru zúčastní.

Rešpektovanie práva povedať NIE – je potrebné uistiť dieťa, že nemusí odpovedať na otázky, ak sa cíti nepríjemne, a kedykoľvek môže svoj súhlas odvolať.

Pohlavie – je dôležité uviesť si, že dievčatá a chlapci majú iné potreby a zväžiť, či rozhovor bude robiť muž alebo žena. Zároveň je dôležité zväžiť témy rozhovoru z pohľadu pohlavia.

Rešpektovanie práva na informácie – ak je potrebné rozhovor zapisovať alebo nahrávať, treba o tom dieťa informovať vopred požiadať ho o súhlas.

4.4 Návšteva fotografov, filmových štábov a iných osôb

Pri návšteve fotografov, filmových štábov alebo iných osôb počas programov, projektov a aktivít KN je potrebné prihliadať na nasledovné:

- Fotografi, filmový štáb, a pod. musia byť oboznámení s politikou ochrany práv dieťaťa KN skôr, ako sa stretnú s deťmi, ktoré budú fotografovať, nahrávať alebo sa s nimi rozprávať. Zároveň podpíšu Záväzné vyhlásenie dodržiavať podmienky a princípy stanovené v tejto Politike.

- Je potrebné zabezpečiť, aby deti nezostali s novinármi, fotografmi a pod. samé bez dozoru. Zodpovedný pracovník KN má byť prítomný počas celej doby.
- Deti, rodičia/zákonní zástupcovia budú informovaní o spôsobe zverejnenia fotografií, filmu alebo vyjadrení dieťaťa a KN získa ich súhlas s použitím získaného materiálu.
- Je dôležité, aby kópie fotografií, filmov alebo vyjadrení boli zaslané organizáciám, s ktorým KN spolupracuje a následne preposlané deťom a ich zákonným zástupcom.
- Z dôvodu ochrany bezpečnosti dieťaťa novinár, fotograf a pod. musí oboznámiť KN, ako bude získaný materiál použitý. KN si vyhradzuje právo nepovolit' zverejnenie materiálov v prípade, že ide o porušenie niektorých princípov a podmienok politiky ochrany práv dieťaťa.
- Ak budú materiály využívané aj inými organizáciami, je potrebné pod fotografiou uviesť: Karpatská nadácia/meno fotografa a nadpis fotografie.

Príloha č. 1: Správa o porušení Politiky ochrany práv dieťaťa

Správa o porušení Politiky ochrany práv dieťaťa	
Dátum ohlásenia:	Použitý ohlasovací kanál:
Informácie o ohlasovateľovi	
Meno a priezvisko ohlasovateľa:	
Vek ohlasovateľa:	Rod ohlasovateľa:
Národnosť ohlasovateľa:	Uprednostňovaný jazyk pre podanie nahlásenia:
Adresa a kontakt ohlasovateľa:	
Akékoľvek bezodkladné potreby alebo obavy v súvislosti s bezpečím ohlasovateľa:	
Iné informácie/komentáre:	
Informácie o obeti	
Meno obete:	
Adresa a kontakt obete:	
Národnosť obete:	Uprednostňovaný jazyk obete:
Rod obete:	Vek obete:
Ak je obeť mladšia ako 18 rokov a nemá rodiča/určeného opatrovníka: v sprievode ☐ bez sprievodu ☐ odlúčená ☐	Ak je obeť mladšia ako 18 rokov, meno a adresa rodiča/opatrovníka:
Dala obeť alebo zákonný zástupca súhlas s vyplnením tohto formulára a odporúčením? ☐ Áno ☐ Nie ☐ Neznáme	
Akékoľvek bezodkladné potreby alebo obavy v súvislosti s bezpečím obete:	
Iné informácie/komentáre:	
Informácie o incidente/incidentoch	
Dátum a čas incidentu/incidentov:	Miesto incidentu/incidentov:
Meno údajného páchatel'a:	
Názov organizácie, s ktorou páchatel' spolupracuje:	
Opis incidentu/incidentov slovami obete/podávateľa sťažnosti:	
Zatiaľ podniknuté kroky:	
Opíšte akékoľvek kroky, ktoré sa podnikli na zabezpečenie bezodkladných potrieb alebo vyriešenie obáv v súvislosti s bezpečím podávateľa sťažnosti/obete:	
Ak bola obeť odporúčená na nejakú organizáciu s cieľom získať tam podporu, prosíme o opísanie:	
Informácie o prijímajúcom subjekte	
Dátum nahlásenia:	
Meno osoby, ktorá vyplnila nahlásenie:	
Podpis:	

Informácie o vyšetrovaní a nasledujúcich krokoch, ktoré podnikla Karpatská nadácia
Meno riaditeľa, ktorý prijal nahlásenie:
Dátum prijatia nahlásenia riaditeľom:
Podpis riaditeľa:
Mená určených vyšetrovateľov a zdôvodnenie ich výberu:
Dátum začiatku vyšetrovania:
Dátum podania správy o vyšetrovaní:
Podrobnosti o vyšetrovaní (prosíme o uvedenie informácií týkajúcich sa krokov podniknutých počas vyšetrovacieho procesu vrátane zdôvodnenia, dátumov, miest, mien zainteresovaných osôb a ich podanie udalostí):
Zistenia vyšetrovania:
Odporúča sa, aby bol prípad postúpený slovenským úradom? Ak áno, prosíme o uvedenie podrobností:
Podpisy vyšetrovateľov:
Nasledujúce kroky vykonané na základe výsledkov vyšetrovania vrátane odôvodnenia:
Meno osoby zodpovednej za nasledujúce kroky, podpis a dátum:

Príloha č. 2: Závazné vyhlásenie súhlasu s Politikou ochrany práv dieťaťa Karpatskej nadácie – pracovníci

Ja, dolu podpísaný/ázáväzne vyhlasujem, že som si prečítal/a a plne porozumel/a štandardom a usmerneniam uvedeným v Politike ochrany práv dieťaťa Karpatskej nadácie. Súhlasím so všetkými uvedenými princípmi a uvedomujem si dôležitosť implementácie a presadzovania Politiky ochrany práv dieťaťa, jej štandardov, procesov a postupov a zaväzujem sa ich dodržiavať počas celej doby mojej spolupráce s Karpatskou nadáciou.

Zároveň beriem na vedomie, že svojím súhlasom dávam Karpatskej nadácii právo:

- skontrolovať záznamy v registri trestov priamo súvisiace s prácou s deťmi
- vyžiadať si podpísané Čestné vyhlásenie o akomkoľvek odsúdení v trestnom konaní alebo rehabilitovanom treste
- vyžiadať si vyhlásenie o možnom vyšetrovaní alebo obvineniach voči mne v súvislosti s bezpečnosťou detí
- vyžiadať si dva osobné posudky

Osobný posudok

Prosím, uveďte meno, adresu a kontaktné údaje dvoch osôb, ktoré vás poznajú viac ako dva roky a nie sú rodinnými príslušníkmi, aby poskytli posudok vašej osoby.

Meno:

Adresa:

Mobil:

E-mail:

Meno:

Adresa:

Mobil:

E-mail:

Čestné vyhlásenie o bezúhonnosti

- Boli ste už niekedy právoplatne odsúdený/á za úmyselný trestný čin? **ÁNO/NIE**
- Bolo proti vám niekedy vznesené obvinenie zo sexuálne nevhodného správania v akejkol'vek forme? **ÁNO/NIE**

Ak ste odpovedali áno na niektorú z otázok vyššie, prosíme o poskytnutie podrobností a okolností súvisiacich s akýmikoľvek obvineniami a odsúdeniami, vrátane zahladených odsúdení.

Karpatská nadácia sa zaväzuje chrániť dôverné informácie, ktoré poskytnete. Budú bezpečne uchovávané programovým riaditeľom/personalistom, ktorý tiež zváži, do akej miery predstavujú hrozbu pre zásady Politiky ochrany práv dieťaťa Karpatskej nadácie.

- ☐ Bol/a som poučený/á, že v prípade podania nepravdivého čestného vyhlásenia môžem byť stíhaný/á za prečin na základe § 39 ods. 3 Zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

.....
(meno)

.....
(pozícia)

.....
(podpis)

.....
(dátum a miesto)

Príloha č. 3: Rozpoznávanie prejavov násilia

Rozpoznávanie prejavov násilia páchaného na deťoch je veľmi zložitá vec a neexistuje jednoduchý návod na rýchle a ľahké odhalenie. Existujú určité náznaky, ktoré môžu vzbudiť podozrenie, treba ich však hodnotiť veľmi opatrne. Netreba automaticky vyhlásiť, že v tom prípade ide o zneužívanie. Rovnako dôležité je uvedomiť si, že ak nejaké náznaky spozorujeme, treba o nich oboznámiť Manažéra Politiky ochrany práv dieťaťa čo najskôr, aby sa v prípade dokázaného zneužitia prijali opatrenia v súlade s politikou ochrany práv dieťaťa.

Možné prejavy a následky fyzického násilia:

- modriny, popáleniny, vyklbenie, pohryznutia, rezné rany,
- nepravdepodobné vysvetlenia zranení,
- odmietanie hovoriť o zraneniach,
- odtiahnutie sa pri fyzickom kontakte,
- odmietanie odhaliť ruky a nohy v horúcom počasí,
- odmietanie zapojiť sa do aktivít (ako napr. šport), ktoré si vyžadujú vyzlečenie vrchného oblečenia,
- strach z návratu domov alebo z kontaktu s rodičmi,
- prejavy nedôvery a obozretnosti voči dospelým,
- seba poškodzujúce správanie,
- agresivita voči iným,
- pasivita a časté sťažovanie sa,
- opakované úteky.

Možné prejavy psychického násilia:

- nepriaznivý alebo oneskorený psychický, kognitívny a emocionálny vývin,
- bojazlivosť,
- omeškaný vývin reči alebo náhla zmena či porucha reči,
- strach z nových situácií,
- nízka sebaúcta,
- nevhodné citové prejavy/reakcie na situácie,
- extrémna pasivita a/alebo agresivita,
- užívanie drog a alkoholu,
- opakované úteky,
- patologické kradnutie.

Možné prejavy zanedbávania:

- častý hlad,
- vyberanie jedla zo smetných košov, krádež a skrývanie jedla,
- nedostatočná osobná hygiena,
- častá únava,
- nevhodné oblečenie (napr. letné oblečenie v zime),
- časté meškanie do školy, na aktivity alebo absencia,
- neriešené zdravotné problémy,
- nízka sebaúcta,
- nedostatočné spoločenské návyky,

- patologické kradnutie,
- užívanie drog a alkoholu.

Možné prejavy sexuálneho zneužívania:

- veku neprimerané sexuálne správanie alebo vyjadrovanie sa,
- nočné močenie a špinenie,
- bolesti análneho otvoru alebo pohlavných orgánov,
- problémy s nespavosťou,
- strach zostať osamote s dospelým,
- sexuálna promiskuita,
- extrémne riskovanie u adolescentov.

Možné obavy v správaní u dospelých:

- osoba, v ktorej prítomnosti sa správanie dieťaťa viditeľne mení – stáva sa utiahnutým, ustráchaným, je v strese, stáva sa podráždeným,
- osoba, ktorá žiada dieťa, aby klamalo alebo niečo tajilo,
- osoba, ktorá poruší ktorýkoľvek z princípov Politiky ochrany práv dieťaťa alebo Kódexu správania,
- osoba, ktorá navrhne súkromnú komunikáciu s dieťaťom e-mailom, telefonicky alebo osobne.

Príloha č. 4: Dôležité kontakty

Karpatská nadácia
Letná 27, 040 01 Košice
Tel.: 0948 488 615
Email: info@karpatskanadacia.sk
www.karpatskanadacia.sk

Kontakty v Karpatskej nadácii:

- **Manažérka politiky ochrany práv dieťaťa:**
Mgr. Nora Čéplöová, nora.ceploova@karpatskanadacia.sk
- **Manažérka politiky ochrany pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním**
Zuzana Némethová, zuzana.nemethova@karpatskanadacia.sk
- **Správca nadácie:**
Laura Dittel, laura.dittel@karpatskanadacia.sk
- **Menovaný člen Správnej rady:**
PhDr. Jana Knežová, PhD.

Kontakty pre poskytnutie pomoci a poradenstva obetiam:

- **Telefónna Linka detskej istoty:**
116 111 (bezplatná, anonymná, nonstop pre celé Slovensko)
- **Internetová on-line poradňa IPčko:**
www.ipeco.sk (bezplatná, anonymná, nonstop pre celé Slovensko)
- **Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia páchaného na deťoch: Detstvo bez násilia** – www.detstvobeznasilia.gov.sk

Záchranné služby:

- **Záchranná služba, polícia, hasiči:** 112
- **Záchranná služba:** 150, 112
- **Polícia:** 158, 112
- **Hasičská služba:** 155, 112
- **Horská záchranná služba:** 18 300